

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Една година борба за нов пристап кон животната средина

22 ЈУНИ 2017 - 22 ЈУНИ 2018

УЧЕСТВО НА НАСТАНИ, ПАРТНЕР СО ГРАЃАНСКИТЕ ЗДРУЖЕНИЈА

Подготовка на проектните студии (FSs, EIAs, SVAs), изведен проект тендерска документација за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во Источен и Североисточен регион
Тема: Интегриран систем за управување со цврст отпад во источниот и североисточниот регион

СЕЛЕКТИрај:<https://bit.ly/2JZVPEf>

Трета меѓународна конференција – Квалитет и компетентност

Здружување на лабораториите во Република Македонија во интерес на напредување на квалитетот и компетентноста користејќи заеднички потенцијали и развојна меѓусебна соработка на лабораториите на основа на заедничките интереси кои водат кон развој и подигање на стандардите и квалитетот на живеење во целина

Ден без автомобили - традиционално велосипедско дефиле.

Европска недела на под мотото „Споделувањето те движи напред“.

СЕЛЕКТИрај:<https://bit.ly/2wG0xAn>

- „Општествено одговорни бизниси - акција за клима“. Тркалезната маса организирана од Амбасадата на Сојузна Република Германија во Скопје и Центарот за истражување и информирање за животната средина „Еко-свест“, во рамки на климатскиот проект „CityTree“

- “Не оставај на друг, дојди за чист воздух“ јавна дебатата официјално поддржана од иновациската програмана НАСА, НАСА Датанаутс, во склоп на иницијативата open.NASA

СЕЛЕКТИрај:<https://bit.ly/2yw2xfP>

- Презентација на електрични возила и полначи како и промоција на „ЕДИСОН еСкопје“ проектот. Тема: Македонија дел од ЕДИСОН проектот

СЕЛЕКТИрај:<https://bit.ly/2JYpDBI>

воздух”

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2tkRRvz>

- Првата работна средба на новоконституираната Интерсекторска работна група (ИРГ) за следење на квалитетот на воздухот. Тема: “Сите дишеме (ч)ист

на воздухот во Република Македонија

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2KauDyO>

- Втора научна конференција за аерозагадувањето. Состојби со загадувањето

на актуелните планови, разгледување на законските инженерции, споделување на досегашните искуства и проблеми, предлагање на нови мерки и патокazi, како и дефинирање на идната комуникација и делување

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2KauoUq>

- Состанок со градоначалникот на Град Скопје и соградоначалниците на Општините во скопскиот плански регион. Осврт на состојба со амбиентниот воздух, разгледување

- Одбележување на Европската недела за намалување на отпадот(EWWR),„Дали го селектираме отпадот во нашите домови“

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2IcWMn2>

- Одбележување на Европската недела за намалување на отпадот(EWWR) "Од отпад до енергија - предизвици и можности"

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2MKKZQp>

- Форум за поттик на активностите на надлежните субјекти околупроведувањето на Европската Конвенција за предел, која е потпишана и ратификувана од страна на Република Македонија.Предизвици во имплементацијата на Европската конвенција за предел – Културното наследство пределот

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2MOFAwB>

- Форум за јавни политики: „Интегриран пристап за заштита на квалитетот на воздухотТема: Унапредување на соработката помеѓу централната власт, локалната власт и играѓанските организации“

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2MLGcxX>

- Воведна работилница за ЕУ проектот за подобрување на управувањето со заштитените подрачјаТема: „Подобрување на управувањето со заштитените подрачја“.

СЕЛЕКТИрај:<https://bit.ly/2lp1lBF>

во домаќинствата.”

- Форум - Академската заедница важен дел на научно засновани политики за справување со загадувањето на воздухотТема: “Можностите за намалување на загадувањето на воздухот предизвикано од греењето

СЕЛЕКТИрај:<https://bit.ly/2K9jail>

- Форум на тема „Македонска транспортна револуција“ во организација на Истражувачкиот центар за енергетика и одржлив развој при Македонската академија на науките и уметностите.

СЕЛЕКТИрај:<https://bit.ly/2yDoI9E>

- Меѓународна конференција на тема: „Европските искуства за улогата на компаниите кои управуваат со посебните текови на отпад – сега и во иднина“, во организација на Асоцијацијата за управување со посебни текови на отпад, при Стопанската комора на Македонија.

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2K0sqKf>

- „Да зборуваме за климатските промени“ е името на новиот проект со кој граѓанските здруженија Екосвест, ЦНВП Македонија и Дем во наредните три години ќе ги зајакнуваат капацитетите на граѓанските организации на локално и национално ниво градејќи климатски коалиции и подигнувајќи го нивото на свеста за важноста на приспособување кон климатските промени на сите нивоа и на сите засегнати страни.

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2MLYdfD>

- Отпочнување на програмата за грантови во Република Македонија на Фондот за природа „Преспа – Охрид“ (Prespa Ohrid Nature Trust – PONT).
- Рамковниот договор помеѓу фондот на Преспа - Охридфонд за природата (ПОНТ) и Министерството за животна средина и просторно планирање беше потпишан на 14 мај 2018 година

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2JZ4JC5>

- Иницијален состанок за изработка на План за управување на сливот на Охридското Езеро, документ важен за иднината на заштитата и управувањето со сливот на Охридското Езеро.

СЕЛЕКТирај: <https://bit.ly/2ls6Uzq>

и Херцеговина, Црна Гора, Косово* и Србија) со цел потврдување на заедничкиот план за работа и да се договорат за идна соработка.

- Состанок на членовите на Работната група за биолошка разновидност од шесте економии од Југоисточна Европа (Албанија, Македонија, Босна

СЕЛЕКТирај: <https://bit.ly/2MLLaL7>

- „Намалување на загадувањето на воздухот со електромобилноста“ кој во организација на Делегацијата на германското стопанство во Македонија се одржа на Машинскиот факултет во Скопје.

СЕЛЕКТирај: <https://bit.ly/2K2gmYL>

• ЕЕА во трета официјална посета на Македонија. Министерството за животната средина и просторно планирање беше домаќин на третата официјаната посета од страна на Европската агенција за животна средина – ЕЕА. Со оваа трета посета од страна на Европската агенција за животна средина, се нагласи 20-годишната успешна соработка со Министерството за животна средина и просторно планирање, како и взаемната поддршка кон остварување на највисоките цели од Европската агенда за информирање за состојбата и перспективата на животната средина во Европа.

СЕЛЕКТирај: <https://bit.ly/2K5VEUO>

• Со претставници на Здружението "За Нас Се Работи" за Проблемите со кои се соочуваат жителите на Пелагонискиот регион, потенцирајќи ја итноста и сериозноста за решавање на истите, со цел подобрување на состојбите со животната средина во регионот, а пред и сè со квалитетот на амбиенталниот воздух.

• Со Претставници на ДЕМ (Движење на еколози на Македонија) Борбата за здрава животна средина мора да биде плод на сеопфатна акција помеѓу државните институции и невладиниот сектор.

ништо за иднината.

● Пријателите на Шара (Посета на Лешница)

Во Македонија, најзначајна платформа мора да биде заштитата на природата, за да не ни се случи откако ќе ги избереме хировите од минатото, да не остане

- Работна средба со директорот на Националниот Парк Галичица и претставници на Здружението СОС Охрид. Како да се развива Галичица во насока на обезбедување одржлив развој, заштита на животната средина и задржување на двојниот УНЕСКО-статус на регионот како природно и културно наследство.

- Средба со претставници на Здружението “Македонски Зелен Центар” Борбата за заштита на животната средина - полесна со партнерски однос со невладините организации и здруженија. Дебата за приоритетите.

- Работен состанок во рамки на проектот на УНДП “Подобрување на управувањето со заштитените подрачја” со цел изнаоѓање мерки за намалување на влијанието на река Сатеска врз Охридското езеро

- Поддршка за студентите на Машинскиот факултет - Скопје, кои во рамки на својата студиска програма изработуваат електрично возило.

Заедно со Деканот на Машинскиот факултет - Скопје, проф. д-р Дарко Данев и проф. д-р Милан Косевски, разговаравме за идна соработка во спроведување на проекти, чии крен ефект е заштитата на животната средина

- Првиот O2 Предизвик, од областа на животна средина.

Еден сегмент од интегрираниот и координиран пристап на сите засегнати чинители, заедно со академската заедница и приватниот сектор за решавање на проблемот со загадувањето на воздухот.

- Поддршка на бизнис заедницата.

Фабрика за рециклажа на стари гуми (RWM Rubber waste management) во општина Желино. Фабриката за рециклажа на гуми ќе биде единствена од ваков вид на Балканот, а предвидено е во овој погон да се вработат околу 400 луѓе. Бенефитот од рециклажата на гумите е производство на смеса која може се користи и за изградба на автопатишта, пешачки патеки, спортски игралишта и слично.

СЕЛЕКТирај: <https://bit.ly/2M9mzP6>

- Пречистителната станица за третман на урбаните отпадни води во Струмица која ќе го врати биодиверзитетот на реката Струмица

Ова е прва пречистителна станица што е изградена со средства на ЕУ и која директно придонесува за заштита на површинските води и за враќање на речниот биодиверзитет.

СЕЛЕКТирај: <https://bit.ly/2tqqbWn>

ЕКО АКЦИИ

ЕКО АКЦИЈА ЗА ЧИСТЕЊЕ НА ЕЗЕРОТО КОЗЈАК:

“Време е да го промениме несоодветното однесување во природа”

Целта на оваа акција е не само да го исчистиме веќе расфрлениот отпад, туку и да пратиме порака до сите наши граѓани дека е време да го промениме несоодветното однесување во природа. Доколку сакаме да ставиме крај на пластиката како отпад, тоа да го направиме уште дома селектирајќи го отпадот во посебни контејнери.

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2FfAPiB>

ЕКО АКЦИЈА

„Едно капаче-Една надеж +“.

Покрај хуманитарниот аспект, оваа акција има исклучително високо еколошко ниво како и подготвеност на Владата за поддршка на домашните компании кои го менаџираат отпадот.

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2Mg9PXk>

● ЕКО АКЦИЈА

"Да го победиме загадувањето од пластика"

Во Скопје беше одбележан Светскиот ден на животната средина, чија овогодишна тема беше посветена на глобалната заложба за намалување на отпадот од пластика, особено на пластичните производи за еднократна употреба.

- Придонесуваме со поддршка за јакнење на јавната свест, со совети за користење на помалку пластика.
- Законска рамка со Национален план за

генерирање на отпад.

- Поставување на заштитна мрежа за собирање на пластичен отпад на реката Треска, во Македонски Брод и реката Вардар, во Зелениково.

- ЕКО АКЦИЈА за чистење, уредување и разубавување на Општина Дојран

СЕЛЕКТИрај: <https://bit.ly/2MMCZhK>

МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА И ПОДДРШКА

- Неформален состанок на министри за животна средина во Талин –Естонија Тема: Еко-иновациите и имплементација на Парискиот договор – приоритет на европските министри за животна средина

СЕЛЕКТирај: <https://bit.ly/2JZVHEL>

- Прв работен состанок на Енергетската заедница, Виена – Австрија Креирање платформа за интегрирано делување на министерствата за економија и заштита на животна средина.

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2yzcXvm>

- Првата конференција на членките на Минамата конвенција за жива во Женева, Швајцарија. Тема: „Make Mercury history” - спречување на користењето на живата

СЕЛЕКТирај:<https://bit.ly/2lcKLxZ>

- 23-та Конференција на страните на Рамковната конвенција на ООН за климатски промени (COP23). Тема: Климатските промени

СЕЛЕКТИрај:

<https://bit.ly/2K9LNwv>

<https://bit.ly/2ttICbN>

<https://bit.ly/2tgAWKq>

- Настан: Годишен состанок на Генералното собрание на РЕЦ, Будимпешта – Унгарија

- Средба на високи претставници на државите од Западен Балкан, Турција и земјите на ЕУ, која се одржуваше од 7 до 9 февруари во Подгорица, Црна Гора. На средбата се разговараше за активностите за спроведување на Парискиот договор за климатски промени, како дел од проектот “Техничка помош кон спроведувањето на Парискиот договор”.

СЕЛЕКТИрај: <https://bit.ly/2thgvx6>

- Работна средба со претставници од Град Нирнберг, Германија, и претставници од Град Скопје, на која се дискутираше за актуелниот европски проблем со аерозагадувањето во градовите и мерките што двете држави ги преземаат за подобрување на квалитетот на воздухот во урбаните средини.

СЕЛЕКТИрај:<https://bit.ly/2K9QztV>

Копретседавач на Поткомитетот за транспорт, животна средина, енергетика и регионален развој помеѓу Европската Унија и Република Македонија.

- 14-ти состанок на Поткомитетот за транспорт, животна средина, енергетика и регионален развој кој се одржа во Брисел. Состаноците на поткомитетот се одржуваат во рамки на Комитетот за стабилизација и асоцијација како форум за разгледување на секторските политики.
- Теми: животна средина, климатски промени, енергетика, регионална политика и транспортна политика.
- Усвоени бројни заклучоци на кои Република Македонија треба да се посвети

СЕЛЕКТИрај:<https://bit.ly/2lboxq93>

воздухот, како и напредокот на Р. Македонија во дефинирање на политиките и Акцискиот план на Интерсекторската работна група.

СЕЛЕКТИрај: <https://bit.ly/2JVrN4g>

- Работна посета на Меѓународната агенција за атомска енергија (International Atomic Energy Agency-IAEA).
- Работна средба со замениците директори за нуклеарна енергија Михаил Чудаков, за нуклеарна безбедност Хуан Карлос, за техничка соработка Лентихо Дазу Јанг и за нуклеарни науки и примена Алдо Фиљо Малаваси. Исто така го посети и одделението за Европа/Сектор за Техничка соработка.

- **Добиен е проектот „Идентификација на изворите на загадување на воздухот со употреба на нуклеарни техники“, кој е во согласност со точка 4 од програмска рамка за Техничка соработка помеѓу Република Македонија и IAEA – примена на изотопски техники во различни подрачја (екологија, ветерина, геологија, хидрологија и т.н.).**

СЕЛЕКТИрај: <https://bit.ly/2HMQbn3>

- Работна средба со Филип Шолц, управен директор на Директоратот за развој на програми и техничка соработка на Организацијата за индустриски развој на Обединетите нации – УНИДО.

СЕЛЕКТИрај: <https://bit.ly/2HMQbn3>

Лудвигсбург, Проф. Др. Волфганг Ернст,

- Панел дискусијата е организирана во рамки на Конференцијата “Central and Eastern European e|Dem and e|Gov Days 2018” “Отворени барања за податоци за паметни градови – со акцент на животна средина” на покана на Ректорот на Универзитетот за применети науки –

- Состанок во рамки на иницијативата за истражување и изработка на модели на иновативни начини на финансирање на активностите за справување со загадувањето на воздухот, Social Impact Bonds/Funds

- Работилница за Управување со квалитетот на воздухот во Република Македонија во организација на Светска Банка, на која беа презентирани резултатите од

анализите за квалитетот на воздухот направени во неколку држави од Западен Балкан, со цел поактивно вклучување на Р. Македонија во решавање на актуелниот проблем со аерозагадувањето.

- **Одобрен Предлог проект за решавање на проблемот со аерозагадување, од страна на SIDA - Swedish International Development Cooperation Agency**

-
- Претседател на Интерсекторската работна група за следење на состојбата со квалитетот на амбиентниот воздух и дефинирање на соодветни препораки и мерки кои треба да се преземат за подобрување на квалитетот на воздухот (ИРГ).
 - Претседател на Надзорниот комитет на проектот: „Отстранување на техничките и економските бариери за започнување на активности за чистење на локациите контаминирани со α -НСН, β -НСН и γ -НСН (линдан) во ОХИС“
 - Копретседавач на Поткомитетот за транспорт, животна средина, енергетика и регионален развој помеѓу Европската Унија и Република Македонија.
 - Член на Проект бордот за Подобрување на управувањето со заштитените подрачја
 - Член во Комисијата за оценување и избор на Јавниот повик за финансирање на проекти за намалување на загадувањето на воздухот – О2 Предизвик
 - Член на Управниот Одбор на Програмата за зачувување на природата во Македонија – фаза 2, проект на Швајцарската агенција за развој и соработка (SDC)
 - Член на Советот на Истражувачкиот центар за животна средина и материјали при Македонската Академија на науките и уметностите
-

Препораки:

- ✎ Борбата за здрава животна средина мора да се базира на интегриран пристап од повеќе институции;
- ✎ Интегрираниот пристап мора да се темели на синергија помеѓу централната и локалната власт;
- ✎ Околу заштитата на животната средина лесно се гради политички консензус;
- ✎ Проектите за заштита на животната средина се во приоритетната листа на меѓународните институции и држави;
- ✎ Околу заштитата на животната средина неопходно е континуирано партнерство со граѓанските организации, деловниот свет и академската заедница;
- ✎ Министерството за животна средина и просторно планирање мора да се зајакне со стручни лица кои ќе се занимаваат со суштинските дејности на министерството;
- ✎ Потребен е нов пристап во капиталните инвестиции од областа на животната средина;
- ✎ Инвестиции во решавање на изворите на загадувањето;
- ✎ Владата мора да овозможи приоритизирање на активностите поврзани со:
 - Градење заедничка стратегија за клима и енергетика согласно препораките на Енергетската заедница;
 - Имплементација на ратификуваниот Париски договор
- ✎ Континуирана јавна кампања за здрава животна средина;
- ✎ Резултатите за здрава животна средина може да бидат лесно видливи за граѓаните, со нов пристап на институциите;

м-р Јани Макрадули,

Заменик министер за животна средина
и просторно планирање

